

ЗВІТ
результати оцінювання освітньої, організаційної, інформаційної,
консультативної та соціальної підтримки здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти
факультету «Дизайн» спеціальності 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн візуальних комунікацій»
осінній семестр 2022/2023 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки при організації дистанційного навчання в умовах дії воєнного стану в Україні.

Опитування щодо оцінювання рівня підтримки здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання є одним з важливих інструментів забезпечення якості освіти, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги всім учасникам освітнього процесу в дуже складних умовах воєнного стану в Україні.

Опитування проводилось 22.09.2022 – 23.09.2022 р. Характеристика вибірки: 10 респондентів – студенти магістратури факультету «Дизайн» (освітньо-професійна програма «Дизайн візуальних комунікацій», денна форма навчання) – 59% від загальної кількості студентів другого курсу. У студентів першого курсу магістратури заняття розпочнуться лише 1 жовтня, тож першокурсників до опитування не залучали.

Слід відзначити, що студенти Харківської державної академії дизайну і мистецтв з весняного семестру 2019-2020 року навчалися за, переважно, дистанційною формою організації навчального процесу в умовах карантинних обмежень, а на сьогодні – в умовах воєнного стану в Україні. Отже, студенти 2 курсу магістратури і не відчували на себе, що таке справжнє «студентське життя» в умовах of-line навчання. Цей фактор, безумовно, впливає і на сприйняття студентами себе, ситуації, викладачів і навчального процесу.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах, члени яких навчаються за освітньо-професійними програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти на факультеті «Дизайн». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але

утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування.

Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування (8 «закритих» і 1 «відкрите» питання).

Результати аналізу відповідей на питання: «Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка в умовах воєнного стану з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Дизайн візуальних комунікацій (надалі – ДВК)?» свідчать про те, що абсолютна більшість респондентів (90%) задоволені рівнем підтримки з боку деканату – повністю задоволені 40% опитуваних, більшою мірою задоволені – 50% студентів (див. рис. 1).

1. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка в умовах воєнного стану з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «Дизайн візуальних комунікацій?»

10 ответов

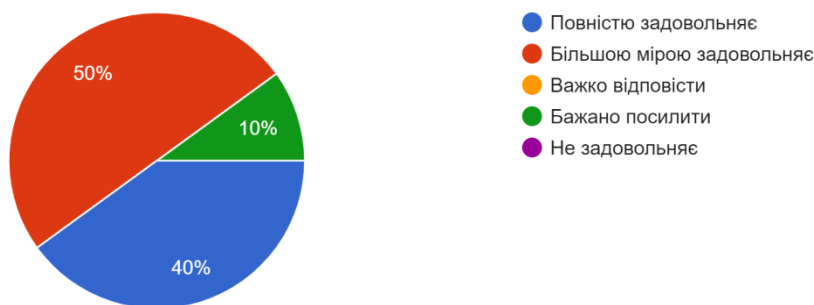

Рис. 1 – Кількість відповідей на питання: «Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка в умовах воєнного стану з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Дизайн візуальних комунікацій?»»

Кількість відповідей на питання щодо задоволеності рівнем інформаційної та організаційної підтримки з боку кураторів (див. рис. 2) не дуже різниться із кількістю відповідей на питання щодо задоволеності рівнем підтримки з боку деканату – абсолютна більшість опитуваних підтримкою з боку кураторів задоволені. Повністю відповідає очікуванням щодо підтримки в освітньому процесі кураторами 80% студентів, які брали участь в опитуванні, 10% респондентів виказали побажання рівень підтримки посилити, а 10% опитуваних указали, що їм важко відповісти на це питання.

2. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Дизайн візуальних комунікацій»?

10 ответов

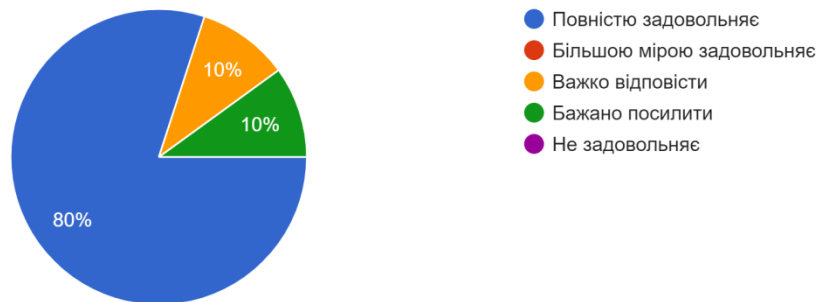

Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання «Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Дизайн візуальних комунікацій?»»

Опитування показало (див. рис. 3), що абсолютна більшість студентів (90%), які опановують освітньо-професійну програму «ДВК» високо оцінюють підтримку, яку здійснюють викладачі випускової кафедри – підтримка повністю відповідає очікуванням 40% опитуваних і більшою мірою задовільняє 50% респондентів, але 10% студентів, які брали участь в опитуванні, вважають, що рівень підтримки бажано посилити.

3. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри Графічного дизайну в освітньому процесі на ОПП «Дизайн візуальних комунікацій»?

10 ответов

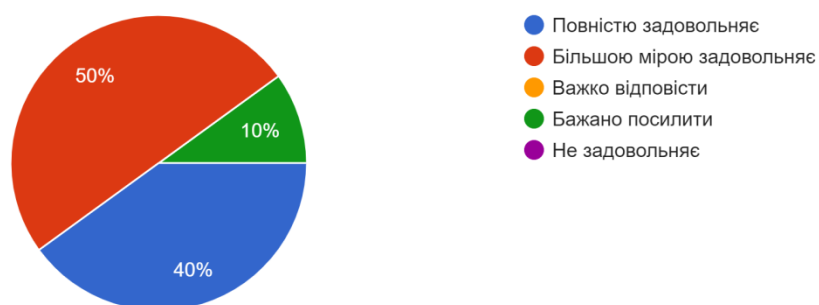

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання «Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри Графічного дизайну в освітньому процесі на ОПП «Дизайн візуальних комунікацій?»»

Свідчення високого рівня організації правової допомоги студентам Харківської державної академії дизайну і мистецтв (див. рис. 4) – 20%

респондентів указали, що їм відомо про можливість отримати безкоштовну консультацію юриста академії, при тому 50% опитуваних пояснили, що у них необхідності у консультаціях не виникало, а 30% опитуваних указали, що не інформовані про можливість безкоштовних консультацій.

4. Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?

10 ответов

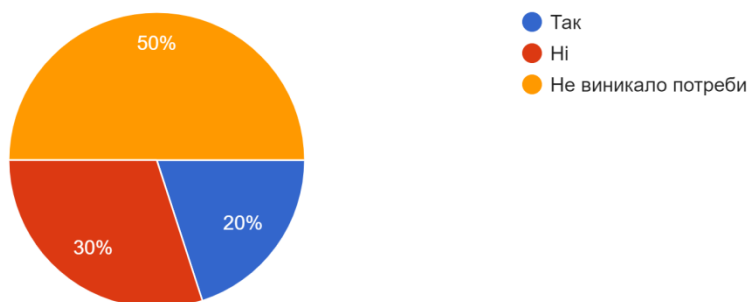

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання «Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?»

Збігаються із даними, отриманими при аналізі відповіді на попереднє питання і зізнання про начебто «не інформованість» щодо можливості отримати психологічну допомогу – 30% респондентів указали, що вони про таку можливість проінформовані, у 20% опитуваних такої потреби не виникало, а 50% студентів, які брали участь в опитуванні указали, що їм невідомо про таку можливість (див. рис. 5).

5. Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?

10 ответов

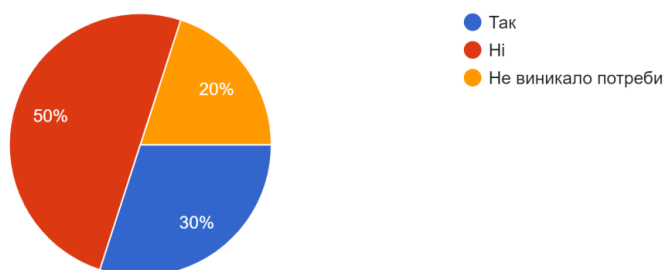

Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання «Вам відомо про можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?»

При відповіді на питання щодо задоволеності рівнем соціальної підтримки з боку профспілки, думки респондентів поділилися (див. рис. 6) – серед тих, хто брав участь в анкетуванні, 40% «повністю задоволених», задоволені «більшою мірою» 20% опитуваних, указали, що не зверталися по допомогу 40% респондентів.

6. Якою мірою задовольняє Вас соціальна підтримка в умовах воєнного стану з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, ст...мання академічних та соціальних стипендій)?
10 ответов

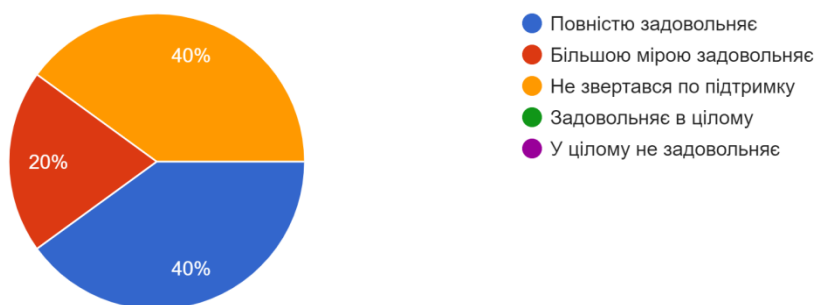

Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання «Якою мірою задовольняє Вас соціальна підтримка в умовах воєнного стану з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, отримання академічних та соціальних стипендій)?»

На думку 80% студентів, які брали участь в опитуванні, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці. Не переймалися цим питанням 20% опитуваних (див. рис. 7).

7. На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?
10 ответов

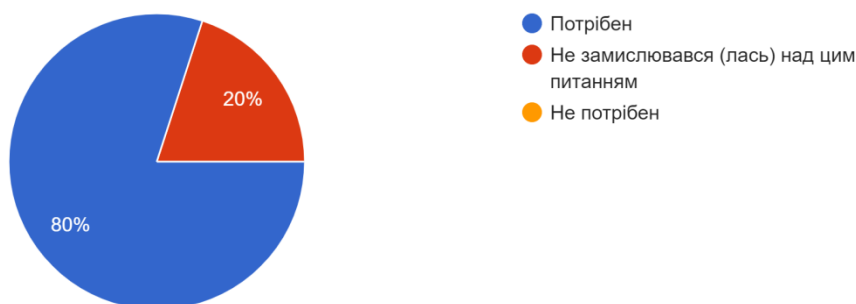

Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання «На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці.»

За кордоном на момент опитування знаходилось 20% респондентів, більшість студентів, які брали участь в опитуванні (80%) указали, що зараз вони перебувають в Україні (див. рис. 8).

8. Де Ви зараз перебуваєте?
10 ответов

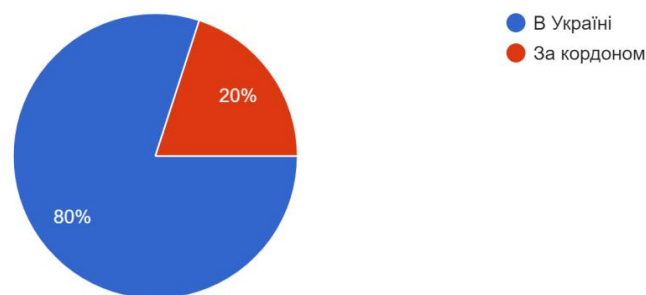

Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання «Де Ви зараз перебуваєте?»

Здобувачам запропоновано у вільній формі (бажано – розгорнута відповідь) надати пропозиції щодо покращення за критеріями освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

Більше половини з тих, хто брав участь в опитуванні (70%), надали розгорнуті відповіді на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції та побажання (орфографія збережена):

- Все добре
- консультації з допомоги для працевлаштування
- Не маю
- просто бажаю всім моральних сил)
- Немає
- Немає пропозицій
- все влаштовує

Аналіз інформації, отриманої при проведенні анкетування, дав змогу оцінити рівень (на суб'єктивну думку студентів) освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку отримують здобувачі вищої освіти факультету «Дизайн середовища» (ОПП «ДВК») в

умовах воєнного стану при дистанційній формі організації навчального процесу.

Опитування виявило дуже незначний незбіг суб'єктивних думок респондентів, і цей незбіг конкретизовано при аналізі відповідей на інші питання, винесені на опитування.

Про прагнення взяти на себе відповідальність за вибір освітніх маршрутів і результати навчання свідчить те, що серед здобувачів другого рівня вищої освіти тих, хто вважає, що дорослі люди, студенти академії не потребують якогось особливого піклування – більшість, лише 10% опитуваних виказали побажання щодо підсилення підтримки.

Підхід, у рамках парадигми студентоцентрованості, за яким студента розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами, досвідом та бекграундом, і який спроможний бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу передбачає, що студент, як самодостатня і відповідальна особистість, не потребує особливої підтримки у своїх навчальних і особистих справах і починаннях. Протилежністю цього підходу є парадигма – студент як об'єкт навчання, який не спроможний на повноцінну агентність, а отже потребує виховання і догляду.

Отже більшість респондентів повністю або більшою мірою задоволені рівнем організаційної і інформаційної підтримки з боку деканату, кураторів, випускаючої кафедри в освітньому процесі на ОПП «ДВК». Що не дивно – за традиціями випускаючої кафедри Графічного дизайну – уважне ставлення до всіх студентів, з першого курсу бакалавріату і до закінчення аспірантури. Керівництво кафедри сприяє формуванню не тільки «горизонтальних» (між студентами одного курсу), але й «вертикальних» зв'язків – між студентами молодших і старших курсів, випускниками різних років, які беруть участь у навчальному процесі (лекції, вебінари, майстер-класи, професійні конкурси). Під час дії воєнного стану – у спільних із студентами проектах виставкової і благодійної діяльності.

Кількість студентів у групі другого (магістерського) рівня вищої освіти – один із факторів, який сприяв формуванню унікальної атмосфери: викладачі кафедри і деканат (на різницю від «гігантів» – ЗВО «ХП», з тисячами студентів) ближче до студентів, ніж у закладах освіти з великою кількістю здобувачів.

Про небажання брати на себе відповідальність за організацію власного буття і захисту (правового, психологічного) свідчить визнання груп респондентів того факту, що їм невідомо про можливість звернутися за безкоштовною допомогою до юриста і психолога академії – між тим на сайті академії у відкритому доступі розміщено детальну інформацію про можливість отримати консультації юриста (який, до речі, викладав здобувачам дисципліну «Авторське право») і двох психологів-консультантів¹ навіть в умовах дистанційного навчання під час дії в Україні воєнного стану.

Абсолютна більшість респондентів (судячи по відповідях – тих хто по підтримку звертався) задоволені рівнем соціальної підтримки з боку профспілки.

Більшість з тих, хто брав участь в опитуванні вважає, що в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці. Ці побажання студенти не тільки означили у відповіді на «закрите» питання, але й запропонували надавати студентам: «консультації з допомоги для працевлаштування».

Інформація, отримана при аналізі «пропозицій та побажань» – показник рівня особистісної зрілості здобувачів, їх оцінки зусиль, які прикладає адміністрація академії і викладачі випускаючої кафедри для того, щоб, в умовах дії воєнного стану, організувати ефективний навчальний процес для студентів магістратури.

Дуже зворушливе побажання: «...просто бажаю всім моральних сил»).

Психіка людини влаштована таким чином, що відстань між нами та подіями, що відбуваються і лякають, не відіграє особливої ролі. Важливо розуміти, що коли людина опиняється у ситуації невизначеності або ж реальної небезпеки у багатьох актуалізується захисний механізм вікової регресії – страждає не доросла людина (а студенти магістратури – люди дорослі), страждає маленька дитина. Отже, викладачі, керівники закладу освіти звертаються до студента, у нашому випадку – емоційної, художньо обдарованої особистості, яка в умовах воєнного стану не розірвала зв'язки з академією, продовжує навчання. Найкраща підтримка студентів – відновлення освітнього процесу з квітня 2022 року.

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити позитивні висновки щодо суб'єктивної оцінки студентами, які навчаються за ОПП «ДВК» рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку вони можуть отримати під час навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв в умовах дії воєнного стану.

Підтримка студентів, яку забезпечує керівництво Академії за конкретними умовами організації не лише навчального процесу, але й життєзабезпечення великого та складного організму – Харківської державної академії дизайну і мистецтв в екстремальних умовах воєнного часу, надає можливість не тільки подолати труднощі, але й відкриває для студентів горизонти розвитку.

24.09.2022

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності
ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР